

Evlilik Yaşının Ertelenmesi Ümmetin Bedenindeki Daha Derin Bir Krizin Belirtisidir

Mısır'da ve diğer Müslüman ülkelerde evlilik yaşının ertelenmesi artık sadece yüksek mehir maliyetleri veya piyasa dalgalanmalarıyla açıklanabilen geçici bir olgu değil, aksine insanların işlerinin yönetildiği yaşam sistemindeki yapısal bir kusuru açığa çıkaran bir gösterge haline gelmiştir. Bir genç erkek yirmili veya otuzlu yaşlarının sonlarına kadar evlenemiyorsa ve genç bir kadın da uzun yıllar bekliyorsa, asıl soru şu değildir: Evlilik neden erteleniyor? Aksine asıl soru şudur: Bu nasıl bir sistemdir ki en basit fitri sünnetlerden biri olan evliliği ağır bir yük haline getiriyor?

İslami tasavvur, bireyin hayatta kalmasının bağlı olduğu uzvi ihtiyaçlar ile türün bekasının ve insanın yaşamının düzenlenmesini sağlamak için var olan içgüdülerin arasını dakik bir şekilde ayırmaktadır. İnsandaki temel içgüdülerden biri olan nevi içgüdü, cinsel eğilim, analık, babalık ve aile kurma şeklinde tezahür etmektedir. İslam evliliği, cinsel meyli tatmin etmenin şeri yolu kılan müteakıl bir sistemle geldiği gibi İslam evliliği, toplumu korumak ve insanları sapkınlıktan muhafaza etmek için kolay bir hale getirmiştir. Zira evlilik, ertelenmiş bir proje ya da tüketim gücüne dayalı lüks bir kurum değildir. Zira Allah'ın Rasülü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ، مَنْ اسْتَطَاعَ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ؛ فَإِنَّهُ أَغْضُ لِلْبَصَرِ وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ، وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ فَإِنَّهُ لَهُ وَجَاءٌ** **“Ey gençler topluluğu! Evlenmeye gücü yeten evlensin. Çünkü evlenmek gözü haramdan daha çok korur ve ferici de daha çok muhafaza eder. Evlenmeye gücü yetmeyen de oruç tutsun. Çünkü oruç, onun için bir kalkandır.”**

İslam, içgüdüyü bastırmaz ve onu kaosa sürüklemey, aksine onu, selim fıtrata uygun olarak doğru bir şekilde tatmin edilmesini düzenler. Evlilik, dinin muhafaza edilmesi, ahlakın korunması ve toplumun çekirdeği olan ailenin kurulmasıdır. İslam evliliği, sermaye biriktirmek veya lüks bir yaşam tarzı sağlamakla ilişkilendirmemiş, aksine onu kolay bir hale getirmiş, ona teşvik etmiş, mehirlerin hafifletilmesini emretmiş ve zorlaştırılmasına karşı da uyarıda bulunmuştur. Ancak İslami tasavvur, artık gerçekliğe egemen değildir; zira İslam yönetimden uzaklaştırılmış olup onun yerine insana menfaat, üretim ve tüketim zaviyesinden bakan kapitalizm gelmiştir. Kapitalizmin gölgesinde nevi içgüdü ortadan kaldırılmadı; çünkü ortadan kaldırılması imkansızdır, ancak onu tatmin etmenin şeri yolu bozulmuş ve evlilik, hayatın doğal bir akışı olmaktan ziyade, külfetli ve ertelenen bir proje haline getirilmiştir. İşte burada evlilik, iffet ve istikrarın yolu olmaktan, pahalı konutlar, yetersiz gelir, şişirilmiş tüketim talepleri ve İslam'da aile anlayışından kaynaklanmayan kanunlarla bağlantılı olarak ekonomik ve psikolojik bir yüke dönüşmüştür.

Helal olan zorlaştırılıp haram olan kolaylaştırıldığında ters denklem nasıl yönetilmektedir

Egemen kapitalizmin ürettiği en tehlikeli şey, sadece evliliğin zorlaştırılması değildir, aksine toplumsal davranışların dengesinin altüst olmasıdır; böylece cinsel meyli tatmin etmenin şeri yolu engellerle doldurulurken, alternatif sapkın yollar açıkça veya örtük olarak açılmakta ve “gerçeklik” veya “daha az maliyetli” olarak sunulmaktadır. Bu altüst olma durumu, tesadüfen meydana gelmemiştir, aksine Allah'ın indirdikleriyle hükmetmeyen bir devletin politikalarının doğrudan bir sonucudur.

Birincisi: Helal olanın (evlilik) sistematik olarak zorlaştırılması

1. Ekonomi politikası

• **İmkansız konut:** Arazi ve emlak fiyatlarının serbestleştirilmesi ve konutların piyasa güçlerine bırakılması, evliliğin en basit şartlarını bile aşılmaz bir engele dönüştürmüştür.

- **Ücretlerdeki erozyon:** Ücret ve vergi politikalarının, gençlerin tasarruf yapma gücünü zayıflatması ve finansal istikrarı uzun vadeye bağlaması.

- **Faizin yayılması:** Gerçek anlamda güçlendirmenin kapıları kapatıldığında ve faizli krediler açıldığında, bu gençler iki acı seçeneğe sevk edilmektedir: Ya evliliği erteleyecek ya da peşlerini bırakmayacak bir borçla hayata atılacak.

2- Teşrî ve idari çerçeve

- **Akit maliyetini şişirmek:** İdari prosedürler, ücretler ve olası anlaşmazlıklar, evliliği “ciddi bir sözleşmeden” kompleksli bir dosya haline dönüştürmektedir.

- **Konut maksatlı olmayan kanunlar:** Güven ve istikrar maksadını göz ardı eden ve çatışma olasılıklarını yoğunlaştıran, dolayısıyla bağlantı kurma (evlilik) konusunda tereddüt ve korkuyu artıran yasalar.

3- Resmi ve medya söylemi

- **Ertelemenin normalleştirilmesi:** Evliliği ertelemek “olgunluk” ve “sağlam planlama” olarak sunulurken, erken bağıllık (evlenme) ise pervasızlık olarak görülmektedir.

- **Gereksinimlerin abartılması:** “İyi bir yaşam” yüksek tüketim standartlarıyla yeniden tanımlıyor, bu da evlilik için psikolojik eşiği yükseltiyor.

İkincisi: Haramın kolaylaştırılması ve alternatiflerinin açılması

Bu zorlaştırmaya mukabil, sapkın yollar aynı kararlılıkla karşılanmamakta, aksine hoşgörü ve normalleştirme politikasıyla yönetilmektedir:

1- Medya ve kültürel alan

- **Evlilik dışı ilişkilerin normalleştirilmesi:** “Deneyim” ve “kişisel özgürlüğü” parlatan ve sorumluluğun anlamını boşaltan içerik.

- **Kuralları şeytanlaştırmak:** Ahlaki hükümler, insani güvenceler değil, sosyal kısıtlamalar olarak tasvir edilmektedir.

2- Hukuki ve sosyal çevre

- **Gerçek bir caydırıcılığın olmaması:** Kamusal alan, değer kurallarından yoksun bırakıldığında, sapkınlık, bağıllıktan daha az sosyal maliyetli bir hale gelmektedir.

- **Ahlakın siyasetten ayrılması:** Değerler bireysel bir mesele olarak ele alınıyor; böylece devletin toplumu koruma sorumluluğu ortadan kalkıyor.

3- Pratik sonuç

- **“Daha kolay” ve daha ucuz alternatifler:** Bağıllıktan yoksun ilişkiler ve sorumluluktan uzak yollar geçici çözümler olarak sunulsa da, gerçekte krizi derinleştirmekte ve aileyi zayıflatmaktadır.

Yozlaşmanın özü işte burada gerçekleşiyor: Helal olanı devre dışı bırakmak ve haram olanı ise normalleştirmek. Dolayısıyla ahlaki kargaşaların artması, aileye olan güvenin aşınması ve gençlerin psikolojik ve sosyal olarak tükenmesi hiç şaşırtıcı değildir.

Üçüncüsü: Devlet bunu neden yapıyor?

Çünkü İslam'dan başkasıyla yöneten bir devlet, aileyi korunması gereken bir temel olarak değil, ikincil bir sosyal mesele olarak görmektedir. Çünkü kapitalizm fitri çözümler üretmez, aksine krizleri yönetir ve onları geri dönüştürür. Sonuç olarak; daha az uyumlu, yönlendirilmesi daha kolay ve direnci zayıf olan bir toplum ortaya çıkmaktadır.

Evlilik sünnetinin ertelenmesi başlı başına bir kriz olup, masum sosyal dönüşümlerin kendiliğinden sonuçlanmış olarak anlaşılması imkansızdır; aksine insanı, aileyi ve her birinin sosyal rolünü yeniden tanımlayan fikri-ekonomik sistemden beklenen bir sonuçtur. Kapitalist model, İslam'ın hükümleriyle yönetilmeyen bir çevrede uygulandığında, nevi içgüdüsunü ortadan kaldırılmaz; çünkü onu ortadan kaldırmanın bir yolu yoktur ancak

onun şerî yolu devre dışı bırakılmakta ve onun doyurulması, birey ve toplum için yıkıcı olan alternatif yollarla yeniden yönlendirilmektedir.

Batı düşünce kuruluşları, on yıllardır istikrarlı bir ailenin hegemonya karşısı en güçlü sosyal bir yapı olduğunu fark etmişlerdir; çünkü istikrarlı bir aile disiplin, dayanışma, kimlik ve bağlılık gibi değerler üretmektedir. Bu nedenle ailenin parçalanması, ona açıkça savaş ilan etmekten daha etkili ve daha az maliyetlidir. Bu da evliliği engellemek yerine zorlaştırmak ve evliliği suç saymak yerine evlilik yaşını ertelemek yoluyla yapılmaktadır; böylece kusur, doğal ve gelişim olarak görülecektir.

Bütün bunların doğrudan sonucu, nevi içgüdüünün doğru bir şekilde tatmin edilmesinin askıya alınmasıdır: Fitri güdüler güçlü olan ancak şerî yolu kapalı veya zorlaştırılmış olan gençler, güdü ve yol arasında keskin bir çelişki yaşamaktadır. İşte yozlaşmışlık döngüsü burada başlamaktadır: Zira uzun süreli baskı, alternatif sapkınlıklar veya sorumluluk taşımayan kırılan ilişkiler, evet bunların tamamı aileyi zayıflatmakta ve toplumu baltalamaktadır.

Bu süreç, "yerel bir özellik" olarak değil, aksine ihraç edilmiş bir model olarak anlaşılmalıdır; zira bu politikaları daha önce uygulamaya koyan toplumlar, evlenmeye isteksizlik, ailenin parçalanması, sosyal izolasyon ve yaygın psikolojik krizler gibi aynı sonuçları göstermiştir. Ancak Müslüman ülkelerde tehlike, daha büyüktür; çünkü bu politikalar, fitrat ve İslami tasavvurla doğrudan çatıştığı için çifte değer uçurumu meydana getirmektedir.

Bundan dolayı sorun, nevi içgüdüünde veya yasal olarak evlilikte değildir; çünkü bu asıl olarak kolaydır, dahası tatmin etmenin şerî yolu devre dışı bırakılmış, ardından insanı zayıflatan ve toplumu parçalayan alternatif tatminlerin kapıları açılmıştır. Yozlaşmanın özü şudur: Helal olanın devre dışı bırakılması ve alternatiflerin yaygınlaştırılmasıdır.

Dolayısıyla evlilik yaşının ertelenmesinin çözümü, sadece vaaz vermekle veya temel bozuk olmaya devam ederken bazı toplumsal tezahürleri hafifletmekle olmaz, aksine kökten sökülüp atılmakla olur; yani hayatı idare eden kapitalist sisteme son vermekle ve içgüdüleri tatmin etmenin şerî yolunun açılmasını sağlayacak, aileyi koruyacak ve toplumu sessiz bir çöküşten koruyacak olan İslam ile yeniden yönetilmekle olur.

Mısır ve diğer Müslüman ülkelerin acısını çektiği şey, "güçlendirme" ve "ekonomik bağımsızlık" sloganları altında özelleştirme, fiyatların serbestleşmesi, ailenin rolünün zayıflatılması ve kadınların metalaştırılması gibi küresel olarak dayatılan ekonomik ve sosyal politikalardan bağımsız değildir. Bu politikalar daha mutlu bir insan ortaya çıkarmamış, aksine Batılı toplumlarda bile daha mutsuz, yalnız ve endişeli bir insan ortaya çıkarmıştır; böylece evlilikten kaçınma ve ailenin dağılması oranları artmıştır.

Müslüman ülkelerdeki bu politikalar, kendi topraklarının dışından gelmiştir; bu yüzden fitratla çatışmış, değerleri sarsmış ve karmaşık bir kriz ortaya çıkarmıştır: Yani iffetli olmak isteyen ama bunu başaramayan gençler ve sapkınlıktan şikayet eden ama bunun nedenleri konusunda sessiz kalan bir toplum ortaya çıkarmıştır.

Evlilik yaşının ertelenmesi, bireysel acılar sınırında durmamakta, aksine bunun da ötesinde ümmet üzerinde ciddi etkilere yol açmaktadır:

- Ahlaki bozukluğun, fitratın bastırılmasından veya onun haram olan yollara yönlendirilmesinden kaynaklanması.
- Toplumsal kırılmalardan dolayı aile yapısının zayıflaması.
- En basit haklarından bile mahrum bırakıldıklarında gençlerin geleceğe olan güvenlerinin azalması.
- İnşa etmek ve vermek yerine hayatta kalma çatışmalarında insan enerjisinin heder edilmesi.

Bu etkiler kaçınılmaz bir kader değildir, aksine temelleri yozlaşmış bir sistemin doğrudan sonucudur.

Sorun, vaaz ve nasihatın olmaması veya hayırseverlik girişimlerinin eksikliği değildir, aksine hayatı yönetme konusunda İslam'ın hükümlerinin olmamasıdır. İslam yönetimdeyken, evlilik bir kriz olmamıştır, çünkü:

- Devlet, temel ihtiyaçları güvence altına almıştı.
- Para, faiz olmadan yönetilmekteydi.
- Gerçek ve üretken bir ekonomide iş imkanları mevcuttu.
- Genel davranışları kontrol eden değerlerdi.

Şimdi Hilafetin yıkılışının üzerinden yüz beş yıl geçmesiyle birlikte her krizde aynı gerçek tecelli etmektedir: Zira İslam'ın yönetimden uzaklaştırılmasından dolayı köklü çözümler devre dışı kalmıştır. Ayrıca Hilafet yıkılmadan önce evlilik, genel bir kriz olmamıştır; çünkü devlet insanların işleriyle gözetiyor, ekonomi faize dayanmıyor ve genel davranışları değerler kontrol ediyordu.

Bugün ise kapitalizm uygulanıp politikalar ithal edilmekte, sonra da ailenin dağılması ve evliliğin geciktirilmesi garipsenmektedir! Dolayısıyla bizim yaşadığımız şey, İslami yönetim olmamasının doğal bir sonucu olup bazı sakinleştiricilerle tedavi edilebilecek geçici bir rahatsızlık değildir.

Evlilik yaşının ertelenmesinin çözümü, vaaz kampanyaları ve gerçekliği güzelleştirmekle olmaz, aksine köklü nedenleri ortadan kaldırmakla olur; yani kapitalist sisteme son vermekle, hayatı yönetmesi için İslam'ı geri getirmekle ve içgüdüleri tatmin etmenin, aileyi muhafaza etmenin ve toplumu korumanın şerî yolunu açmakla olur.

Sonuç olarak: Ümmetin gençlerine bir mesaj

Ey ümmetin gençleri; bu, sizin acınız, sizin kusurunuz değildir; aksine sizin fitratınızı devre dışı bırakan, sonra da onun devre dışı bırakılmasının sonuçlarından dolayı sizi sorumlu tutan sistem kınanmalıdır. Evliliğinizin ertelenmesi kişisel bir başarısızlık değildir, aksine İslami yönetimin yokluğunun doğrudan bir sonucudur. Hilafetin yıkılışının 105. yıldönümüyle birlikte, gerçek bir kez daha şunu teyit etmiştir: Helal olanın zorlaştırılması ve haram olanın da kolaylaştırılması arızı bir hata değildir, aksine İslam'ın hükümlerinin yönetimden uzaklaştırılmasının yapısal bir etkisidir. Hilafetin yıkılışının üzerinden yüz beş yıl geçmesiyle birlikte, İslam'ın nizam olarak kaybolmasından, davranış dengesinin bozulmasından, ailenin parçalanmasından ve gençlerin fitratlarına uymayan yollara itilmesinden dolayı aynı tablo tekrarlanmaktadır.

İslam bir hayat sistemi, insanların işlerini gözetken, evliliği yeniden kolaylaştıran, içgüdüleri doğru bir şekilde tatmin eden ve ümmeti birleştiren bir devlet olmadıkça istikrar, iffet ve aile olamaz. **“Ve kim Benim zikrimden yüz çevirirse, o taktirde mutlaka onun için sıkıntılı bir geçim dar bir hayat vardır.”** [Taha 124] Bugün, evlilik krizi ve diğer konularda yaşadıklarımız, ümmet İslam'a bir devlet, bir şariat ve bir metot olarak geri dönene kadar, bu sıkıntılı hayatın bazı anlamlarından başka bir şey değildir. Allah'ım, bize İslam Devleti'ni, otoritesini ve şariatını yeniden nasip et ki bir kez daha onun gölgesinde, yani Nübüvvet Minhacı üzere Raşidi Hilafetin gölgesinde gölgelenelim.

“Ey iman edenler! Size hayat verecek şeylere sizi çağırıldığı zaman, Allah'ın ve Rasulü'nün çağrısına uyun.” [Enfal 24]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Mahmud El-Leysî - Mısır